Четвъртък, 8 юли 2021 г.

P9_TA(2021)0361

Определяне на защитени морски зони (ЗМЗ) в Антарктика и опазване на биологичното разнообразие в Южния океан

Резолюция на Европейския парламент от 8 юли 2021 г. относно създаването на антарктически защитени морски зони (ЗМЗ) и опазването на биологичното разнообразие в Южния океан (2021/2757(RSP))

(2022/C 99/24)

Европейският парламент,

— като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, и по-специално цели за устойчиво развитие (ЦУР) 13 и 14,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие,

— като взе предвид Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), по-специално част XII,

— като взе предвид Конвенцията за опазване на живите морски ресурси на Антарктика (Конвенцията CAMLR),

— като взе предвид доклада от 31 май 2019 г. за глобална оценка относно биологичното разнообразие и екосистемните услуги, изготвен от междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES),

— като взе предвид специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) относно океаните и криосферата в променящия се климат от 24 септември 2019 г. и специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата относно глобалното затопляне с 1,5 °C от 8 октомври 2018 г.,

— като взе предвид доклада, озаглавен „Мисия морска звезда 2030: възстановяване на нашите океани и води“ на мисията на Комисията за здравословни океани, морета, крайбрежни и вътрешни води, публикуван на 22 септември 2020 г.,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380),

— като взе предвид речта за състоянието на Съюза на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен пред пленарното заседание на Европейския парламент от 16 септември 2020 г.,

— като взе предвид съвместното изявление от 21-вата среща на високо равнище между ЕС и Китай от 9 април 2019 г.,

— като взе предвид комюникето на лидерите на Г-7 „Обща програма за глобални действия с цел да изграждаме отново, но по-добре“ от 13 юни 2021 г.,

— като взе предвид изявлението от срещата на високо равнище между ЕС и САЩ от 15 юни 2021 г., озаглавено „Към обновено трансатлантическо партньорство“,

— като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно извънредното положение по отношение на климата и околната среда ([1]),

— като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт ([2]),

— като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот ([3]),

([1]) ОВ C 232, 16.6.2021 г., стр. 28.
([2]) Приети текстове, P9_TA(2020)0005.
([3]) Приети текстове, P9_TA(2021)0277.

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2020 г. относно петнадесетото заседание на Конференцията на страните (COP15) по Конвенцията за биологично разнообразие ([4]),

— като взе предвид своята резолюция от 25 март 2021 г. относно въздействието на морските отпадъци върху риболова ([5]),

— като взе предвид Договора за Антарктика, подписан на 1 декември 1959 г.,

— като взе предвид Мадридския протокол за опазване на околната среда към Договора за Антарктика, подписан на 4 октомври 1991 г. (Мадридски протокол),

— като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че доброто екологично състояние на океана е от решаващо значение за опазването на биологичното разнообразие и за гарантирането на непрекъснатостта на екосистемните услуги, като например поглъщането на CO_2 и производството на кислород;

Б. като има предвид, че Антарктика и Южният океан приютяват изключително богата екосистема от дива флора и фауна, като някои видове са включени в червения списък на застрашените видове със статус на застрашен или уязвим вид в рамките на Международния съюз по опазване на природата;

В. като има предвид, че океанът е от съществено значение за смекчаване на последиците от изменението на климата и е поел над 90 % от топлината, уловена от нашите емисии на въглероден диоксид; като има предвид, че той е най-големият активен въглероден поглътител в света, като задържа над 30 % от въглерода от тези емисии ([6]);

Г. като има предвид, че от 1989 г. до 2018 г. Антарктика се затопля с 1,8 °C, което е три пъти повече от средното за света ([7]); като има предвид, че се очаква гренландските и антарктическите ледови листове да губят маса във все по-голяма степен през XXI век и след това;

Д. като има предвид, че антарктическият крил е съществена част от хранителната верига за много морски хищници (пингвини, китове, тюлени, риба) в Южния океан;

Е. като има предвид, че в специалния доклад на МКИК, озаглавен „The Ocean and Cryosphere in a Changing Climate“ („Океаните и криосферата в един променящ се климат“) ([8]), е описано по какъв начин механизмите на климата зависят от здравето на океанските и морските екосистеми, които понастоящем са засегнати от глобалното затопляне, от замърсяване, свръхексплоатация на морското биологично разнообразие, увеличаване на киселинността на водите, намаляване на кислорода и ерозия на бреговата линия;

Ж. като има предвид, че Организацията на обединените нации провъзгласи Десетилетието, посветено на океанологията в полза на устойчивото развитие (2021 — 2030 г.) с цел постигане на напредък в науката за океаните и изграждане на колективни знания;

З. като има предвид, че с член 9 от Договора за Антарктика, който влезе в сила преди 60 години на 23 юни 1961 г., се отправя призив за опазване и съхраняване на живите ресурси в Антарктика; като има предвид, че усилията, които трябва да се положат, са определени в Мадридския протокол; като има предвид, че този протокол определя Антарктика като „естествен резерват, посветен на мира и науката“ и определя основните принципи, приложими за дейностите в Антарктика;

([4]) Приети текстове, P9_TA(2020)0015.

([5]) Приети текстове, P9_TA(2021)0096.

([6]) Bindoff, N. и др. „Observations: Oceanic Climate Change and Sea Leve“, *Climate Change 2007: The Physical Science Basis*. Принос на работна група I към четвъртия доклад за оценка, изготвен от Междуправителствения комитет по изменение на климата, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 2007 г. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/ar4-wg1-chapter5-1.pdf; Rhein, M. и др., „Observations: Ocean“, *Climate Change 2013: The Physical Science Basis*. Принос на работна група I към петия доклад за оценка, изготвен от Междуправителствения комитет по изменение на климата, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 2013 г. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/WG1AR5_Chapter03_FINAL.pdf;
Cheng L. и др., 2019 г., „Record-Setting Ocean Warmth Continued in 2019“, *Advances in Atmospheric Sciences*, том 37, февруари 2020 г. https://link.springer.com/article/10.1007/s00376-020-9283-7

([7]) Kyle R. Clem, Ryan L. Fogt, John Turner, Benjamin R. Lintner, Gareth J. Marshall, James R. Miller, James A. Renwick, „Record warming at the South Pole during the South three decades“, Nature Climate Change, 2020 г.; DOI: 10.1038/s41558-020-0815-z.

([8]) *Специален доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата за океаните и криосферата при променящия се климат*. Резюме за създателите на политики, 2019 г. https://www.ipcc.ch/srocc/chapter/summary-for-policymakers/

Четвъртък, 8 юли 2021 г.

И. като има предвид, че Европейският съюз и неговите държави членки, Австралия, Норвегия, Обединеното кралство и Уругвай бяха включени на 28 април 2021 г. от САЩ и Нова Зеландия като защитници на предложението за създаване на две ЗМЗ в Южния (Антарктически) океан, в източна Антарктика и море Уедъл;

Й. като има предвид, че в момента се водят преговори в Комисията за опазване на антарктическите живи морски ресурси (CCAMLR) за създаването на тези две нови ЗМЗ, които биха имали общ размер от приблизително 3 милиона км^2; като има предвид, че одобряването на тези ЗМЗ ще допринесе за изпълнението ангажиментите за опазване на морското биологично разнообразие, поети от ЕС и на световно равнище;

К. като има предвид, че ЗМЗ са важен инструмент за опазване на океанските екосистеми, тъй като те могат да увеличат разнообразието и изобилието на видовете, като същевременно повишат устойчивостта на океаните на екологичното въздействие, включително изменението на климата;

Л. като има предвид, че лидерите на Г-7 заявиха, че напълно подкрепят ангажимента на CCAMLR за разработване на представителна система от ЗМЗ в зоната на Конвенцията CAMLR в Южния океан въз основа на най-добрите налични научни данни;

М. като има предвид, че ЕС и САЩ изразиха пълен ангажимент за насърчаване на успешна и амбициозна глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г. в рамките на Конвенцията за биологичното разнообразие и пълната си подкрепа за определянето на нови ЗМЗ в Южния океан, както и за продължаване на сътрудничеството за насърчаване на устойчивата синя икономика, устойчивия риболов и предотвратяването на нелегалния, недекларирания и нерегулирания (ННН) риболов;

Н. като има предвид, че Парламентът изрази силната си подкрепа за амбициозни действия за опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие, по-специално в своята резолюция относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот, и в своята резолюция относно петнадесетото заседание на Конференцията на страните (COP15) по Конвенцията за биологично разнообразие;

О. като има предвид, че Парламентът призова Комисията да подкрепи амбициозен международен модел на управление на морското биологично разнообразие извън националните юрисдикции и да признае всички морета и океани за световно общо благо; като има предвид, че освен това Парламентът призова ЕС, в рамките на следващата сесия на Междуправителствената конференция за биологичното разнообразие в зоните извън националните юрисдикции, да настоява за приемането на амбициозен глобален договор за океаните с цел защита на морското биологично разнообразие в зоните извън националните юрисдикции в световен мащаб;

П. като има предвид, че в Организацията на обединените нации се водят преговори за споразумение за защита на морското биологично разнообразие в зоните извън националните юрисдикции съгласно Конвенцията на ООН по морско право, което предвижда създаването на ЗМЗ в открито море;

1. подчертава, че Антарктика и Южният океан съдържат екосистеми и биологично разнообразие с изключителна стойност и научно значение, както и че морето Уедъл е от ключово значение за циркулацията на световния океан и за климата в световен мащаб; подчертава, че е важно да се гарантира тяхното бързо и ефективно опазване;

2. изразява пълната си подкрепа за усилията, положени от Европейския съюз и неговите държави членки, Австралия, Норвегия, Обединеното кралство, Уругвай, САЩ и Нова Зеландия за създаване на две нови ЗМЗ в източна Антарктика и море Уедъл в Антарктическия океан; призовава Комисията и държавите членки, като подготовка за годишната среща на CCAMLR през 2021 г., да засилят своите двустранни и многостранни усилия за осигуряване на подкрепа за създаването на тези ЗМЗ през следващите месеци и по-специално да се съсредоточат върху членовете на CCAMLR, които са изразили несъгласие с предложенията за ЗМЗ;

3. припомня, че съгласно стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г. ЕС следва да използва цялото си дипломатическо влияние и контакти, за да съдейства за постигането на споразумение относно определянето на големи ЗМЗ в Южния океан;

4. припомня ангажимента на Съюза по отношение на опазването на морската среда за правна защита на най-малко 30 % от морската територия на ЕС, включително за строго опазване на 10 % от неговите морета; припомня, че ЕС следва да гарантира, че глобалната рамка за периода след 2020 г. включва амбициозни глобални цели за 2030 г. в съответствие с ангажиментите на ЕС; отново посочва своята позиция, че ЕС следва да действа като световен лидер и да настоява за високо равнище на амбиция, съответстващо на неговото собствено или надхвърлящо това равнище, по време на преговорите за глобална рамка, която следва да включва правно обвързващи световни цели за възстановяване и опазване на най-малко 30 % до 2030 г.; подчертава, че защитените зони трябва да бъдат ефективно защитени;

5. припомня ангажимента на CCAMLR до 2012 г. да създаде представителна система от ЗМЗ в зоната на Конвенцията CAMLR, в която да се опазват представителни примери на екосистеми, на биоразнообразието и местообитанията;

6. подчертава, че Мадридският протокол забранява дейности, свързани с антарктическите минерални ресурси, освен за научноизследователски цели; призовава тази изключително важна разпоредба да бъде запазена в бъдещите споразумения;

7. посочва, че географската изолираност на Южния океан прави операциите за мониторинг в зоната на Конвенцията CAMLR сложни и трудни;

8. подчертава, че над 80 % от морското дъно остава непроучено ([9]) и че са необходими допълнителни океанографски изследвания, особено относно въздействието на замърсяването и изменението на климата върху екосистемите;

9. призовава Комисията и държавите членки, заедно със световните партньори, да укрепят мрежата от ЗМЗ в световен мащаб чрез засилено управление, по-добро пространствено планиране, оценки и прилагане с цел увеличаване на екологичната съгласуваност и свързаността на ЗМЗ;

10. подчертава, че риболовните дейности, свързани с ННН риболов представляват значителна заплаха за устойчивото рибарство и устойчивостта на морските екосистеми;

11. подчертава, че туризмът в Антарктика трябва да се осъществява по устойчив начин; поради това призовава CCAMLR да гарантира, че туризмът се извършва съобразно с това и че той няма да окаже отрицателно въздействие върху екосистемата;

12. подчертава, че създаването на тези две нови ЗМЗ ще окаже голям принос към глобалното измерение на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие; призовава Комисията и държавите членки да използват създаването на тези ЗМЗ като основа в глобалните преговори по Конвенцията за биологичното разнообразие на 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие в Кунмин, Китай;

13. отбелязва, че създаването на ЗМЗ, обхващащи над 3 милиона км^2 в източна Антарктика и море Уедъл, ще създаде една от най-големите зони за опазване на морската среда в историята;

14. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на държавите — членки на CCAMLR.

([9]) National Ocean Service, 2021 г.: https://oceanservice.noaa.gov/facts/exploration.html.